

δὲ μᾶλλον νὰ θαυμάζωμεν καὶ νὰ εὐγνωμονῶμεν, ὅτι αἱ ἀπὸ θαψίλειαν ὕδατος προερχόμεναι ὠφέλειαι ἐνεργοῦνται ὅλαι χωρὶς κάμμιαν βλάβην τῶν ἄλλων ιδιοτήτων τῆς ἀτμοσφαίρας, χωρὶς συνήθως νὰ ἐμποδίζε-ται ἡ διαφάνειά της, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐγγίξεται ἡ ἀνήκουσα εἰς αὐτὴν δύναμις τοῦ διατηρεῖν ἀναπνοὴν, τοῦ διακομίζειν ἥχους, ἡ τοῦ ἀντανακλᾶν φῶς.

Μηχανικὰ Ἀποτελέσματα τοῦ Ἀέρος.

Ὁ ἀήρ ἔχει, πρὸς τούτοις, μεγάλην μηχανικὴν δύναμιν. Ἐνῷ ἡρεμεῖ, βασιτάζει ἐντὸς ἑαυτοῦ πληθὺς ἀναρίθμητον ἐντόμων καὶ πτηνῶν. Ὅποτεν δὲ κινῆται, γίνεται ὄργανον ἀξιολόγων καὶ ἀγαθοποιῶν ἀποτελεσμάτων. Ὁ ἄνεμος φέρει ἀδιακόπως νέον ἀέρα εἰς τοὺς τόπους, ὅσοι αὐτὸν χρειάζονται. Ἀέρος ρεύματα περνοῦν ἀδιαλείπτως ἐπάνωθεν τοῦ ὠκεανοῦ, ὑπάγοντα ἐκεῖθεν εἰς ἐκτάσεις ξηρᾶς, ὅπου ἀντικαθίστάνουν τὴν πυρωμένην ἀτμοσφαῖραν τῶν πεδιάδων, καὶ τοὺς νοσηροὺς ἀτμούς τοὺς ἐκ πόλεων πολυανθρώπων ὑφουμένους. Ἐν τῷ μεταξύ, αἱ ὑγιεινὰ αὐταὶ καὶ δροσοφόροι αὔραι μᾶς ἱκανοποιοῦν νὰ διαπλέωμεν τὸν ὠκεανὸν κατὰ διαφόρους διευθύνσεις· ἐπειδὴ τῶν μὲν εὐμεταβλήτων ἀνέμων αἱ ἀλλαγαὶ εἶναι τοιαῦται, ὅποιαι συγχωροῦν εἰς τὸν ναύτην νὰ ἐξακολουθῇ ὅπου-δήποτε τὸ ταξιδίδιον του· ἀλλαχού δὲ τῆς γῆς, πνέουν τακτικῶς οἱ ἄνεμοι κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν διεύθυνσιν διὰ μῆνας, καὶ οὕτω γίνονται βέβαιον μετακομιδῆς μέσον.

Καὶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ξηρᾶς, ὁ ἄνεμος ἐργάζεται ἀδιακόπως. Μόλις ἐμποροῦμεν νὰ καταλάβωμεν πόσος κόπος κερδαίνεται διὰ τῆς κοινῆς μὲν, ὠραιότητος δ' ἐκείνης μηχανῆς, τοῦ ἀνεμομύλου. Πόσον καλῶς πράττει τὸ ἔργον του! Πόσον τακτικὰ τελειώνει αὐτὸ διὰ μέσων τὸ φαινόμενον τόσον ἀτάκτων! Εἰς διάφορα τοῦ κόσμου μέρη, ὅχι μόνον σῆτος ἀλέσεται, ἀλλὰ καὶ ξύλα πριονίζονται, ἔλη ξηραίνονται, ὕδωρ ἀνυψεῖται ἀπὸ μεγάλα βάθη, καὶ ἄλλα διάφορα ἔργα ἐκτελοῦνται, διὰ τοῦ ἀοράτου, καὶ τὸ φαινόμενον ἀσθενοῦς καὶ ἀστάτου, ἀνέμου. Τὰ ρεύματα λοιπὸν τοῦ ἀέρος εἶναι μὲν τόσον δυνατὰ, ὥστε νὰ μᾶς ἀγαθοποιῶσι τὰ μέγιστα· σπανίως δὲ τόσον βίαια, ὥστε νὰ μᾶς βλάπτωσι πολύ.

Ἀναπολοῦντες ὅλας ταύτας τοῦ ἀέρος τὰς ιδιότη-τας, καὶ παρατηροῦντες πόσον ἀναγκαῖαι εἶναι τινὲς αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἰδίαν μας ὑπαρξιν, καὶ πόσον ἐξαρτᾶται ἡ εὐζωΐα μας ἀπ' ὅλας αὐτάς, καὶ ὅμως ὅτι ὅλα τὰ διάφορα τέλη ἐπιτυχαίνονται ὥς νὰ ἦτον ἕκαστον αὐτῶν ὁ μόνος σκοπός, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μὴν αἰσθανώμεθα εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν μέγαν Δημιουργόν, τοῦ ὁποίου ἡ σοφία καὶ ἡ ἀγαθότης τόσον καθαρῶς βλέπονται εἰς ὅλα τὰ ἔργα του.

ΤΙΜΗ.—Ἀξίος τιμῆς ὁ Θέλων τὸ καλὸν παντὸς ἀνθρώπου· ἀναξιώτατος δὲ αὐτῆς, ὁ ζητῶν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὠφέλειαν, καὶ καταδυναστεύων ἄλλους.

ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΑ.

ΦΟΒΟΥΜΑΙ ὅτι πολλοὶ γονεῖς διδάσκουν τὴν ψευδολογίαν εἰς τὰ τέκνα των. Πιθανὸν δὲ ὅτι κάμνουν τοῦτο χωρὶς νὰ τὸ καταλαμβάνωσιν. Ἡ μήτηρ, παραδείγματος χάριν, μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς κάμμιαν φίλης νὰ περάσῃ τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ παιδίον κλαίει θέλον νὰ ὑπάγῃ μαζὴ της. Διὰ τὸ ἡμερώσῃ, τοῦ λέγει ὅτι θέλει ἐπιστρέφειν μετ' ὀλίγον. Ἐκβαίνει λοιπὸν αὐτὴ, τὸ δὲ παιδίον, λυπημένον διὰ τὴν ἀπουσίαν της, περιμένει ἀνυπομόνως. Πᾶσα ὥρα φαίνεται χρόνος· καὶ ὅταν, τέλος πάντων, ἡ μήτηρ ἐπιστρέψῃ, τὸ παιδίον κάμνει τὰ δίκαιά του παράποννα, ἐκείνη δὲ, διὰ νὰ σκεπάσῃ τὸ πρῶτον ψεῦδος, ἀναγκάζεται νὰ ἐφεύρῃ ἄλλα πολλά. Ὁ παῖς, ὅσον καὶ ἂν ᾔται ἀπλοῦς, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ γνωρίσῃ, ἐπὶ τέλους, ὅτι οἱ γονεῖς τοῦ ψευδόμενοι ἀπατῶσιν αὐτόν· ἅμα δὲ καταλάβῃ τοῦτο, φυσικὰ δὲν βάλλει πλέον κάμμιαν πίστιν εἰς τὰ λόγια των· καὶ, τὸ χειρότερον, ἀκολουθῶν τὸ μητρικὸν παράδειγμα, μαρτάνει καὶ αὐτὸς νὰ ψεύδεται. Τὰ παιδιὰ κλίνουν πολὺ μᾶλλον εἰς τὸ κακὸν παρὰ εἰς τὸ καλόν, πλέον εἰς τὸ ψεῦδος παρὰ εἰς τὴν ἀλήθειαν· ὅταν δὲ τῶν γονέων τὸ παράδειγμα ἐνδάρ-ρυνῇ τὴν πονηρὰν ταύτην κλίσιν, τί ἄλλο δύναται τις νὰ προσμένῃ παρὰ τὰ πλέον ὀλέθρια ἀποτελέσματα; Πῶς ἐμπορεῖ νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν ὁ ἀνὴρ, ὅστις κατ' ὅλην τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν ἐδιδάσκετο νὰ λέγῃ τὸ ψεῦδος;

Ἄν ἐπιθυμῶμεν νὰ γένωσι τὰ τέκνα μας τίμιοι καὶ φιλαλήθεις ἄνδρες, ἅς διδάσκωμεν αὐτὰ τὴν ἀλήθειαν μὲ τὸ ἰδίον μας παράδειγμα· διὰ νὰ ἐμπνεύσωμεν εἰς ἐκεῖνα ἔρωτα τῆς ἀληθείας, εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον ν' ἀποφεύγωμεν ΗΜΕΙΣ πάντα λόγον ἀπάτης.

Ἄλλ' ἐνδέχεται νὰ εἴπωσι τινὲς, Εἰς μικρὰ πράγματα δὲν βλάπτει, ἂν ἀπατᾷ τις τὸ τέκνον ψευδόμενος. Σφάλμα μέγιστον. Δὲν λέγει ὁ Χριστὸς καὶ οἱ Ἀπόστολοι, ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ, καὶ ὅτι ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν; Ἀφοῦ μίαν φορὰν συνειδήσῃ τις νὰ λέγῃ τὰ μικρὰ ψεῦδη, δὲν ἀργεῖ νὰ εἴπῃ καὶ τὰ μεγάλα.

ΠΕΡΙ ΣΤΗΝΕΙΔΗΣΕΩΣ.

ΠΕΡΙ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν θρησκευτικῶν δοξῶν ἢ περὶ τῆς συνειδήσεως, ἐπειδὴ αἱ δόξαι αὐταὶ καὶ τὰ συντροφεύοντα αὐτάς αἰσθήματα εἶναι τὸ ἱερώτερον πρᾶγμα ἀπ' ὅσα ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐπειδὴ εἰς αὐτὰ εὐρίσκει τὴν παρηγορίαν τῶν πολυειδῶν θλίψεων τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ εἰς αὐτὰ ἐπιστηρίζει τὰς ἐλπίδας τῆς μετὰ ταύτην αἰωνίου εὐδαιμονίας του, εἶναι ἐναργὲς ὅτι κάμμία ἀνθρωπίνη ἐξουσία δὲν ἔχει δικαίωμα βίως ἐπάνω εἰς τὴν συνειδήσιν, ἐκτὸς τῆς διὰ λόγου καὶ διδασκαλίας πειθοῦς. Ἐμποροῦν αἱ δόξαι τινὸς νὰ ᾔται ἐσφαλμέναι, καὶ τὰ αἰσθήματα

αὐτοῦ ἄλογα· ἀλλ' ἐνόσω δοξάζει καὶ αἰσθάνεται οὕτω, ἔχει βέβαια πεποιθήσιν ὅτι φρονεῖ ὀρθά, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μεταβάλῃ τὰ φρονήματά του παρὰ ὅταν πεισθῇ τὸ πνεῦμά του διὰ λόγων ἀποδεικτικῶν, ἢ διὰ θείας τινὸς δυνάμεως, ὡς ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι αἱ πρότεραι δόξαι αὐτοῦ εἶναι ἐσφαλμέναι, αἱ δὲ ἀντιπροβαλλόμεναι ὀρθαί. Χωρὶς τὰ μέσα ταῦτα, ποία δύναμις ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ τὸν βιάσῃ νὰ πιστεῦσῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν πιστεύει, ἢ νὰ μὴ πιστεῦῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πιστεύει; Ποία δύναμις ἐμπορεῖ νὰ ἐγγυηθῇ εἰς αὐτὸν, ἢ νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ εἰς τὰ κακὰ τὰ ὅποια φοβεῖται; Ὡστε ἡ συνειδήσις εἰς πᾶν εἶδος φρονημάτων, μάλιστα δὲ εἰς τὰς θρησκευτικὰς δόξας, εἶναι φύσει ἀπαραβίαστος· καὶ ἤθελεν εἶσθαι φανερά τυραννία, ἀδέτησις τοῦ πλεον ἱεροῦ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, συνείδησις νὰ βιάζεται ἀπὸ συνείδησιν· ἤθελεν εἶσθαι καὶ διὰ τοὺς λαοὺς, καὶ διὰ τοὺς βασιλεῖς, καὶ διὰ τὴν θρησκείαν αὐτήν, μέγας κίνδυνος, εἰς ὅποιονδήποτε κράτος, τὸ νὰ συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τῆς θρησκείας νὰ λάβωσιν ὅποιανδήποτε κοσμικὴν ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πολιτῶν. Τὰ ἐκ τοιαύτης ἐξουσίας πηγάσαντα κατὰ καιροὺς φρικτῶδη ἀνομήματα βεβαίωνουν τὴν ἀναντίρρησην ταύτην ἀλήθειαν.—BAMBAΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΣ ΟΒΕΡΛΙΝΟΣ,

Η ΑΡΙΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑ ΤΟΤΣ ΕΚ
ΤΟΤ ΚΛΗΡΟΥ.

ΠΑΗΣΙΟΝ εἰς τὰ μεθόρια τῶν Γαλλικῶν ἐπαρχιῶν Ἀλσατίας καὶ Λοθαριγγίας, εὐρίσκεται, χωρισμένη διὰ βαθείας κοιλάδος ἀπὸ τὴν σειρὰν τῶν ὀρέων τῶν καλουμένων Βοσγῶν, ἄλλη τις βουνώδης σειρὰ, τὴν ἡφαίστειον τῆς ὁποίας ἀρχὴν δεικνύει ἐν ἀπὸ τὰ ὀνόματά της, Champ de Feu, ἤτοι Πεδίον Πυρός. Ἐπὶ ταύτης σειρᾶς ταύτης κεῖται ἡ Βανδελάρωχη (Ban de la Roche), χώρα ὑψηλὴ, κατεφυγμένη, καὶ ἄκαρπος, ἀλλὰ πλείστον λόγου ἄξια, καθότι αὐτοῦ διέτρεξε τὸ στάδιον τοῦ βίου εἰς τῶν ἀποστολικωτέρων ἀνδρῶν, ὅσοι ἐκόσμησαν ποτὲ τὴν Χριστοῦ ἐκκλησίαν, ὁ Ἰωάννης Φριδερίκος Ὁβερλῖνος.

Ὁ Εὐαγγελικὸς οὗτος ποιμὴν ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς Διαμαρτυρομένους, εἰς Στρασβούργον, τὸ 1740. Περί τῆς νεανικῆς αὐτοῦ φιλανθρωπίας ἱστοροῦνται πολλὰ περίεργα, τὰ ὅποια ὁμως παρατρέχοντες, λέγομεν διὰ μιᾶς, ὅτι τὸ 1767, εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀνεδέχθη τὴν πνευματικὴν ἐπιστάσιν μιᾶς τῶν δύο ἐνοριῶν τῆς Βανδελάρωχης, καὶ ὅτι εἰς τὸν ἔρημον τόπον τοῦτον διέτριψεν ὁλόκληρον πεντηκονταετηρίδα, καὶ διὰ λόγου καὶ δι' ἔργου προτρέπων εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καὶ λαμπρὸν ἐπιδεικνύων παράδειγμα ποιμαντορικῆς ἀξιοτήτος, ἐπιμονῆς, καὶ ἀφοσιώσεως.

Πρὸ πάντων, μᾶς ἐκπλήττει ἡ μεγάλη αὐτοῦ φροντίς νὰ πολιτίσῃ τὸν λαόν, καὶ νὰ βελτιώσῃ τὴν πρόσκαιρον αὐτῶν κατάστασιν. Ἡ Βανδελάρωχη, οὕσα στερημένη δρόμων, μόλις εἶχε κατὰ τὸ πλείστον μέρος τοῦ ἐναντιοῦ συγκοινωνίαν τινὰ μὲ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ κόσμου. Ὁθεν εἰς τῶν πρώτων ἀγώνων τοῦ Ὁβερλῖνου ἦτο νὰ καταπέσῃ τὸν λαόν νὰ κατασκευάσωσι νέον δρόμον εἰς Στρασβούργον· ἐπειδὴ ὁμως, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀμαθῶν καὶ μισοκάλων, ἐναντιόνοντο τινὲς εἰς τὰ κοινωφελῆ σχέδιά του, μετεχειρίσθη ὁ ἀγαθὸς ποιμὴν τὴν ἰσχὺν τοῦ παραδείγματος, λαβὼν πρῶτος πέλεκυν εἰς τὴν χεῖρα, καὶ προηγηθεὶς τῶν ὅσοι ἤθελεν νὰ ἐργασθῶσιν εἰς τὴν ὁδοποιίαν. Διὰ τῶν παρακινήσεων καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτοῦ ὠκοδομήθη καὶ γέφυρα ἐπάνωθεν χειμαρῶν, καλεσθεῖσα ἔπειτα ἡ Γέφυρα τῆς Ἐλεημοσύνης. Ἀφοῦ τοιούτοτρόπως ἠνοιχθῇ συγκοινωνία μὲ τὰ περίεξ, ἐφρόντισεν ἔπειτα νὰ βελτιώσῃ τὴν κηπουρικὴν καὶ γεωργικὴν τῆς ἐνορίας του. Παρίστανεν ὁπώρας νέας εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ κῆπον, ὡς καὶ νέους τρόπους τοῦ ἐγκεντρίζειν καὶ μεταχειρίζεσθαι τὰ δένδρα. Ἐδίδαξε τὸν λαόν αὐτοῦ πῶς ν' ἀροτρεύωσι καὶ νὰ σπείρωσιν ἐπωφελέστερον, καὶ πῶς ν' αὐξάνωσι τὴν κόπρον· εἰσήγαγε δὲ μεταξὺ τῶν λίνων, τριφύλλιον, καὶ νέον εἶδος γεωμήλου. Διωργάνισεν ἐταιρείαν γεωργικὴν μὲ βραβεῖα διὰ τοὺς καλλιτέρους γεωργοὺς, ἔκαμεν ἀποθήκην ἐργαλείων, συστήσας ἐνταυτῷ δανειστικὴν τινὰ τράπεζαν, ὥστε νὰ δύνανται καὶ οἱ πτωχότεροι ν' ἀγοράζωσι τὰ νέα καὶ βελτιωμένα τῆς γεωργίας σύνεργα. Ἄλλο μέσον προόδου ἐπενόησε τὸ νὰ πέμψῃ εὐφυῆ τινὰ παιδία εἰς τὰς γειτονεύουσας πόλεις, διὰ νὰ μάθωσι τὰς τέχνας ξυλουργοῦ, κτίστου, ὑαλουργοῦ, ἀμαξοποιοῦ, καὶ σιδηρουργοῦ. Ἐπεθύμει δὲ τὰ μέγιστα νὰ εἰσάξῃ μεγαλητέραν καθαριότητα καὶ τάξιν εἰς τοὺς οἴκους τῶν αὐτοῦ ἐνοριτῶν, καὶ, κατὰ τὸ σύννηδες, ἐγένεν ὁ ἴδιος παράδειγμά των· εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ δὲν ἔβλεπέ τις παρὰ κοσμιότητα καὶ σεμνὰ καλλωπίσματα, μὲ τοὺς τοίχους στολισμένους ἀπὸ βιβλία, ζωγραφίας, καὶ ῥητὰ τῆς Γραφῆς. Καθὼς δὲ τὸ ὑποκείμενον αὐτοῦ ἔλαμπεν ἀπὸ καθαριότητα, οὕτω ἐπαίνει πάντοτε τὰ τέκνα, ὅσα ἔβλεπε καθάρια καὶ κοσμίως ἐνδεδυμένα. Καὶ ἄλλα δειγμάτων πολλὰ ἡδυνάτο τις νὰ φέρῃ τῆς προθυμίας τοῦ Ὁβερλῖνου νὰ βελτιώσῃ τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ ποιμνίου του κατάστασιν· ἀλλὰ τοῦτο μόνον προσέθετο, ὅτι μεταξὺ τινῶν ἐρωτήσεων, τὰς ὁποίας ἐπρόβαλε ποτὲ εἰς αὐτοὺς, κατὰ τὸν πλεον σεμνοπρεπῆ τρόπον, μὲ σκοπὸν πνευματικῆς ὠφελείας, ὑπάρχουν καὶ αἱ ἀκόλουθοι:—‘Συνεισφέρετε τακτικῶς τὸ ἀνάλογόν σας μερίδιον πρὸς ἐπίσκευήν δρόμων; Ἐφυτεύετε δένδρα, καὶ τὰ ἐφυτεύετε πρεπόντως; Ἐχετε ἀρμόδιους ὁχετοὺς διὰ ν' ἀποφέρωσιν ὕδατα περιττά;’

Πάντοτε ἐφρόντιζεν ὁ Ὁβερλῖνος νὰ βλέπῃ τοὺς ἐνορίτας αὐτοῦ φιλέργους καὶ οἰκονομικοὺς. Ἀποφεύ-